

(ausdrücklich) ὡς παρὰ ταῖς ἀρχαίαις. Τοῦτο δὲ ἀνκμ-
μνήσκει με ἀνέκδοτον τι, ὅπερ μοι διηγήθη ἐγγύτατός τις
συγγενῆς τοῦ λῶρδου Shaftesbury. Ὁ λῶρδος διελέγετο
ἡμέραν τινα μετὰ τοῦ ταγματάρχου Οὐϊλδμαννοῦ (Wild-
mann) περὶ τῶν πολυαριθμῶν τῆς γῆς θρησκειῶν, ἀμφότε-
ροι δ' ἐν τέλει συνεφώνησαν ὅτι παρὰ τὰς ἀνκριθμήτους δια-
φωνίας, ἄς ἐδημιούργησε τὸ συμφέρον τῶν ἱερέων καὶ ἡ
ἀμαθία τῶν λαῶν, **οἱ σοφοὶ καὶ νουνεχεῖς ἄνθρωποι
ἀνήκουσιν οὐδὲν ἤττον πάντες εἰς τὴν αὐτὴν
θρησκείαν.** Κυρία τις, ἣτις ἄχρι ἐκείνης τῆς στιγμῆς
ἐφαίνετο ἀσχολουμένη μᾶλλον περὶ τοῦ ἐργοχείρου (Han-
darbeit) ἑαυτῆς ἢ περὶ τῆς συνδιαλέξεως, ἠρώτησε μετὰ
τινος ἀνησυχίας τίς εἶνε ἡ θρησκεία αὕτη. «Κυρία μου, τῆ
ἀπεκριθῆ παραχρῆμα ὁ λῶρδος Shaftesbury, ἡ θρησκεία
αὕτη εἶνε ἐκείνη, ἣν οἱ σοφοὶ ἄνθρωποι οὐδέποτε λέγουσι».
Ὁ Τόλκνδος ἐπιδοκιμάζει μὲν τὴν παρασιωπησιν ταύτην,
νομίζει δ' ὅμως ὅτι δύναται νὰ δείξῃ ἀλάνθαστόν τι μέσον
καθομιλήσεως (Verallgemeinerung) τῆς ἀληθείας: «Ἐ-
πιτρέπετε παντὶ νὰ ἐκφράξῃ ἐλευθέρως τὰ φρονήματα ἑαυ-
τοῦ, μήτε ἀτιμάζοντες μήτε τιμωροῦντες αὐτόν, ἐφ' ὅσον
δὲν διαπράττει πράξεις ἀπεβείας· δυναμένου δ' ἐκάστου νὰ
ἐπιδοκιμάξῃ ἢ ν' ἀνασκευάζῃ κατὰ βούλησιν τὰς ἐκφερομέ-
νας θεωρίας, ἔσεσθε βέβαιαι τότε ὅτι θ' ἀκούσητε τὴν πᾶ-
σαν ἀλήθειαν· ἀλλ' ὅμως, μὴ πράττοντες τοῦτο, ἀντὶ τῆς
πάσης ταύτης ἀληθείας οὐδὲν ἄλλο θὰ ἔχητε ἢ τμηματιὰ
τινα αὐτῆς, καὶ ταῦτα μόνις καὶ μετὰ βίας».

Βλ. Lange Histoire du Matérialisme ἐν τόμ. Α',
σελ. 289—290. τῆς γαλλικῆς μεταφράσεως (σελ. 272. τοῦ
γερμανικοῦ πρωτοτύπου κατὰ τὴν γ' ἔκδοσιν). **Β.**

ΜΕΡΙΜΝΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ

Πόσον πρακτικῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς ἐργάζονται ἄλ-
λαχοῦ ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἡμᾶς, ἀποδεικνύουσι τὰ ἐξῆς πα-
ραδειγματα προκειμένου περὶ τῆς σημασίας, ἣν ἀποδίδου-
σιν εἰς τὴν διατήρησιν τῶν δασῶν καὶ εἰς τὴν ἀναπλήρω-
σιν τῶν διὰ ζυλεύσεως καταστρεφόμενων δένδρων.

Ἐν Ἰαπωνίᾳ ἄλλοτε ὁ νόμος ὑπεχρέου πάντα πολίτην,
καταστρέφοντα δι' οἶαν δῆποτε ἀνάγκην δένδρον τι νὰ φυ-
τεύῃ ἕτερον εἰς τὴν θέσιν του καὶ τοιοῦτοτρόπως εἰς τὴν
χώραν ταύτην, μεθ' ὅλην τὴν μεγάλην κατανώσει τῆς
ζυλείας, ἐξ ἧς σχεδὸν ἀποκλειστικῶς κατασκευάζονται ὅλα
τὰ οἰκοδομηματὰ των, κατορθώθη ἡ διατήρησις τῶν με-
γαλοπρεπῶν δασῶν, τὰ ὅποια καὶ σήμερον εἶτι κινουσι τὴν
θαυμασμόν των περιηγητῶν.

Ἐν Ἀμερικῇ δέ, μεθ' ὅλην τὴν σφριγῶσαν φυτεῖαν καὶ
τὴν ἀπειρίαν τῶν ἐκτετακμένων καὶ ἀπεράντων δασῶν, ὧν
πολλὰ παρθένα καὶ ὄλωσ ἀθικτα διατελοῦσιν ἄρ' σήμερον,
δὲν ἤρηξαν νὰ παρατηρήσωσιν ὅτι τὸ ἔργον τῆς κατα-
στροφῆς προβαίνει γιγαντιαίως βήμασι καὶ ἐδέησε νὰ ληφ-
θῶσι μέτρα ἀξίολογα πρὸς διατήρησιν αὐτῶν. Δὲν ἐπανα-
παύονται ὅμως μόνον εἰς τὰ μέτρα τῆς Κοβερνήσεως, ἀλλὰ
καὶ οἱ ἰδιῶται ἐργάζονται τὸ καθ' ἑαυτοὺς καὶ μάλιστα ἐν

τισι ἴσως ἀποτελεσματικώτερον· οὕτως ἐπὶ τοῦ προκειμένου
ζητήματος πολλὰ πρόσωπα συνελθόντα πρὸ ἐτῶν ἤδη ἀπε-
τέλεσαν ἤδη σύλλογον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Arbor Day, σκο-
ποῦντα τὸν πολλαπλασιασμόν τῶν δένδρων. Πρὸς ἐπίτευξιν
δὲ τοῦ σκοποῦ τούτου ὀρίζει ὁ κανονισμὸς ἡμέραν τοῦ ἔτους
καθ' ἣν πάντα τὰ μέλη ὑποχρεοῦνται νὰ φυτεύσωσι τοῦλάχιστον
ἓν δένδρον, συγχρόνως δὲ νὰ παρακινήσωσι καὶ τοὺς
γνωστοὺς, γείτονας, συγγενεῖς κ. λ. ὅσοι θέλουσι νὰ φυτεύ-
σωσι καὶ αὐτοὶ. Ὅποια τὰ λαμπρὰ ἀποτελέσματα τοῦ με-
τροῦ τούτου καταφαίνεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι στατιστι-
κῆς γενομένης ἐδείχθη ὅτι μόνον ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ Nebraska
ἐφυτεύθησαν τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν μελῶν τοῦ συλλόγου τούτου,
ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ μέχρι σήμερον 355,560,009 δέν-
δρα ὕψωφόρα καὶ ζυλεύσιμα. **N. Γ.**

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἡ Σαργασσία θάλασσα. Τὸ μεταξύ τῶν Καναρίων νήσων καὶ τῶν
Δ Ἰνδιῶν κείμενον τμήμα τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ καλεῖται
Σαργασσία θάλασσα, διότι ἐν αὐτῇ εὐρίσκεται ἐν μεγάλῃ ποσότητι
εἰδός τι φύκος, κληθὲν **σάργασσον τὸ ραγοφόρον** (Sargassum bac-
ciferum), ὅπερ φέρει φυλλοειδεῖς, στενάς καὶ πριονοειδεῖς διτλα-
διόσεις καὶ μισχῶτὰ ἀεροφόρα κυστεῖδια. Φαίνεται δέ, ὅτι τὸ Θα-
λάσιον τοῦτο φυτὸν ἐγένωσκον οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς ὡς ὁ **Σκύ-
λαξ, ὁ Θεόφραστος καὶ Ἀριστοτέλης.** Κατὰ τὰς νεωτάτας δὲ ἐρεῦ-
νας τοῦ κυρίου **Κρόμμελ** (Petremanns Mittheil. 1891, σελ. 129)
τὴν Σαργασσίαν ταύτην ἠγάσσαν ἠγνόουν οἱ ἀρχαῖοι, ὁ πρῶτος δ'
αὐτὴν ἀνακαλύψας εἶνε ὁ **Κολόμβος**, ὅστις περιγράφει μὲν αὐτὴν
μετὰ θαυμασίας ἀκριβείας ἐν τῷ ἡμερολογίῳ του, ἔδωκεν ὅμως ἀ-
φορισμὸν πρὸς γένεσιν τοῦ μύθου περὶ ὑπάρξεως ὑφάλου ἐκ φυκῶν νο-
τιοδυτικῶν τῶν **Ἀζορῶν** νήσων, οὕτως τὴν ὑπαρξίν ἐπιπέσει καὶ
αὐτὸς ὁ διάσημος **Οὐμβόλδος.** Ὁ μέγας οὗτος ἀνὴρ ἐρευνήσας τὸ
πρῶτον τὸ φαινόμενον τοῦτο, ἐπίστευεν, ὅτι ἡ ὑψαλὸς αὕτη τῶν φυ-
κῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ **Κολόμβου** ἔμεινεν ἀμετάβλητος καὶ τὴν γε-
νεσιν αὐτῆς ὀφείλει εἰς ὑποθαλάσιον ἐξόγκωμα, ἐπὶ τοῦ ὁποῖο ἐ-
φύοντο τὰ φύκη, ἀποδεχόμενος συγχρόνως καὶ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἐν
τῷ Μεξικανικῷ Κόλπῳ ῥέοντος ὠκεανείου ρεύματος. Νεώτεροι ὅμως
ἐρευνᾶσι κατέδειξαν καὶ ἐπιβεβαίωσαν, ὅτι τὰ ρηθέντα τοῦ ὠκεανῶ
μῆρι οὐδόλως εἶνε ἀβαθῆ οὐδὲ σχηματίζουσι θάλασσιον στήθος ἢ τέ-
ναγος ἐκ φυκῶν.

Ὡς ἐκ τούτου ὁ **Κούντζε** τῷ 1882 ἱδρύσεν ἐντέλως νέαν θεωρίαν,
κατὰ τὴν ὅποιαν οὔτε ὑψαλὸς ἐκ φυκῶν ὑπάρχει, οὔτε θάλασσα **σαρ-
γασσία**, ὁ ὅτι τοιαῦτα φυτὰ πλεοντα εἰς πᾶσας τὰς θάλασσας ἀπαν-
τοῦσι. Το **σάργασσον** κατάγεται ἐκ τῶν παραλίων τῶν Δυτικῶν Ἰν-
διῶν, ἐνθα ὁ **Κούντζε** τὸ ἀνεῦρε ρυθμιζόμενον καὶ ὁπῶθεν ἀποσπώμενον
ἀπὸ τῶν καταιγίδων, μεταφέρεται ὑπὸ τοῦ ὠκεανείου ρεύματος εἰς τὴν
ὠκεανὸν καὶ εἰτα καταβυθίζεται.

Κατὰ τὸν **Κρόμμελ** δέ, ὅστις συμμεθεῖξε τῷ 1889 τῆς ἐκδρομῆς
Plankton καὶ ἐξηρεύνησε τὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ, τὰ
περὶ τῆς Σαργασσίας θαλάσσης ἔχουσιν ὡς ἐξῆς. Ἐν τῷ βορείῳ Ἀ-
τλαντικῷ ὠκεανῷ ὑπάρχει πράγματι τμήμα αὐτοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ εἰς
πᾶσαν τοῦ ἔτους ἐποχὴν φέρονται φύκη, ἅτινα ὑπὸ τοῦ ρεύματος τῆς
Φλωρίδος ἀναπληροῦνται. Κατάγονται δὲ ταῦτα ἐκ τῶν Δυτικῶν
Ἰνδιῶν, ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῶν ὁποίων ὁ **Κούντζε** ἀνεῦρε προσπερυκτότα
πάντα τὰ ἐν τῇ Σαργασσίᾳ θάλασσῃ ἀπαντῶντα εἶδη φυκῶν, ἅτινα
κατὰ τὸ θέρος ἀποσπῶνται ὑπὸ τῶν σφοδρῶν καταιγίδων, αἵτινες μα-
στίζουσι τὰς χώρας ταύτας. Διὰ τοῦτο κατὰ τὸ θέρος τὸ ρεῦμα τῆς
Φλωρίδος φέρει μεγάλην ποσότητα σαργάσσου, ὅπερ δὲν βυθίζεται
ἐντός ὀλίγων μηνῶν, ὡς ὁ **Κούντζε** ὑπεστήριξε, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἔτη
τινὰ διαμένει πλέον ἐν τῇ θάλασσῃ, καὶ ὡς ἐκ τούτου δύναται νὰ με-
ταφερθῇ εἰς μεγάλας ἀποστάσεις.

Τὸ ζήτημα διατὶ μόνον ἐν τῷ βορείῳ Ἀτλαντικῷ ὠκεανῷ ὑπάρ-
χει θάλασσα ἐκ σαργάσσου, οὐχὶ δὲ καὶ ἐν ἑτέρῳ ὠκεανῷ, ὁ **Κρόμμελ**
ἐξήγη, ὅτι οὐδαμῶς ἐν τοῖς ὠκεανοῖς ὑπάρχει ρεῦμα ὠκεανίου το-
σοῦτο ἰσχυρὸν, ὡς τὸ μεταξύ τῶν νήσων των Δυτικῶν Ἰνδιῶν ῥέον,
ὅπερ δύναται νὰ παραλαμβάνῃ τὰ κατὰ μεγάλας ποσότητας ἐπὶ τῶν
νήσων τούτων καὶ τῶν παρακειμένων ὑψάλων ρυθμιζόμενα φύκη.

K. M.